

Hiljaista Baabelin tornissa eli lyhyt kertomus käsimerkeistä

Maakravut saattavat kysyä sukeltajilta, mikä näitä vetää puoleensa vaaroja täynnä olevassa pinnanalaisessa maailmassa. Yleisin vastaus tähän kysymykseen on se, että vedenalaisten ihmeiden näkemisen lisäksi Jacques Cousteaun Hiljainen maailma (The Silent World) tarjoaa tynnyttävän sisäisen rauhan tunteen, kuin kyseessä olisi zen-harjoitus. Näin on siihen asti, kunnes helistimen ääni tai sukellusparin käsien hätäiset liikkeet saavat sukeltajan havahtumaan ja siirtymään takaisin todellisuuteen. Näin hän tulee taas tietoiseksi siitä perusasiasta, että meidän on kyettävä kommunikoimaan keskenämme.

Kommunikointia koskevat vedenalaiset sopimukset palvelevat kahta päätarkoitusta, turvallisuutta ja päätöksentekoa ryhmässä. Turvallisuuteen liittyvään viestintään sisältyy sukeltajan kunnon arviointia, mittareiden tarkistamista sekä syvyyden, poistumissuunnan, tason tai dekompressorajojen määrittämistä. Päätöksentekoa tarvitaan silloin, kun on toimittava hätätilanteissa tai tilanteet tulevat odottamatta vastaan.

Suurimmalle osalle avoimen kierron laitteilla sukeltavista viestintäkeinot veden alla ovat sanattomia ja melko rajallisia. Kirjoittaminen on tehokasta, mutta aikaa vievää. Valosignaalit ovat melko yksinkertaisia ja toimivat vain pimeässä ympäristössä. Kosketussignaalit ovat vielä rajallisempia. Vaikka tarjolla on kokonaamamaskeja, joiden avulla äänellinen viestintä on mahdollista, eivät ne ole kuitenkaan osoittautuneet kovin suosituiksi sukeltajien parissa, jos ei oteta lukuun tieteellisiä projekteja. Tämä johtuu ehkä siitä, että loppujen lopuksi haluamme mieluummin puhua "käsin", jotta vedenalainen kokemus säilyisi mahdollisimman hiljaisena.

Yleisesti ottaen meillä on kaksi kättä ja kymmenen sormeä, joiden avulla voimme osallistua keskusteluun.

Jotkut tekniikkasukeltajat väittävät, että yhden käden ja viiden sormen täytyy riittää, koska tosiasia on, että toinen käsi saattaa olla kiireinen valaisimen, kelan tai muun työkalun kanssa. Sukeltajat käyttävät myös arjesta tuttuja eleitä. He esimerkiksi nyökkäävät päällään myöntymisen merkiksi. Osa eleistä taas saattaa olla vain paikallisesti käytettyjä, kuten meressä elävien eri lajien osoittaminen. Tiettyjä sukellusolosuhteita varten on kehitetty erityismerkkejä. Näiden avulla voidaan antaa ohjeita ja tietoja tai ilmoittaa sukeltajan tilasta tai hätätilanteesta.

Olisi hienoa, jos meillä kaikilla olisi yhteinen käsimerkkien kieli, niin että merkit olisi johdettu maalla käytetyistä samaa tarkoittavista merkeistä. Tämä vähentäisi oppimisen vaatimaa ponnistelua ja aikaa ja yksinkertaistaisi viestintää. Todellisuus on kuitenkin hieman erilainen. Huolimatta RSTC:n (Recreational Scuba Training Council) ponnisteluista ja siitä, että on olemassa useita yleisesti käytettyjä merkkejä, virkistysukellusyhteisö on kehittänyt useita hämmentäviä "murteita". Nämä murteet voivat saada aikaan sen, että sukeltaja tuntee olonsa sekavaksi yrittäessään tulkita niitä. Kukapa ei ole osallistunut sukellusta edeltäviin tiedotustilaisuuksiin, joissa kahdesti viiden sormen vilauttaminen merkitsee puolen sukelluspullon painetta, kun taas toisinaan tämä voidaan ilmaista muodostamalla T-kirjain toinen käsi kohtisuorassa toiseen nähden.

Tämä moninaisuus voi tehdä sukeltajien välisestä kommunikoinnista parhaimmillaan epätäydellistä ja pahimmillaan olematonta. Syynä ei ole niinkään kielten eriytyminen, kuten Baabelin tornin tarinassa, vaan rinnakkainen kehitys toisistaan erillään olevissa yhteisöissä. Tämän seurauksena voitaisiin väittää, että virkistysukelluksen parissa riskit ovat rajalliset, mutta väärinymmärtämisen mahdollisuus voi pahentaa hätätilanteita.

Tekniikkasukelluksessa tilanne on toinen. Vaikka koulutusjärjestöjä on paljon, tekniikkasukeltajien parissa voidaan ylpeillä sillä, että sukeltajat puhuvat yhtä yhteistä kieltä. Tämä on välttämätöntä, koska harrastussukellukseen verrattuna riskit ovat suuremmat. Tekniikkasukelluksen merkit muodostetaan

yhdellä kädellä ja viidellä sormella. (Erytissovelluksia tarvitaan silloin, kun kädessä on rukkaset tai kolmen sormen käsineet). Tietoja välitetään usein niin, että käytetään merkkiä, joka osoittaa kohteen (esim. paine, syvyys, aika). Sen jälkeen seuraa numero. Numerot on merkitty numerosarjalla. Numerot yhdestä viiteen näytetään niin, että sormet osoittavat ylöspäin ja kämmen on ulospäin. Numerot kuudesta yhdeksään taas näytetään pitäen kättä vaakasuorassa kämmenen ollessa sisäänpäin. Kymmenen on kaksinumeroinen luku, joten se vaatii "ykkösen", jota seuraa "suljettu ok" nollan merkinä. Sääntönä on, että peukalon käyttöä vältetään aina kun se on mahdollista, jotta vältetään sekaannukset "lopeta sukellus" -merkin kanssa.

Tekniikkasukellukseen liittyy yleensä dekompressio ja/tai tilanteet, joissa sukeltajan yläpuolella on jotain. Molempia näitä varten on kehitetty erityiset yhden käden merkit, ja niitä käyttävät kaikki tekniikkasukeltajat taustasta riippumatta. Kunkin yksittäisen merkin selostaminen ei ole mahdollista tämän artikkelin puitteissa, mutta jos olet kiinnostunut niistä, löydät tietoa helposti verkosta.

Yksi merkittävä ero virkistysukelluksen ja tekniikkasukelluksen viestintätapojen välillä on se, että tekniikkasukeltajat välttävät arkielämässä käytettyjä eleitä. He eivät pidä siitä, että jokin ele on tulkinnanvarainen. He eivät myöskään halua luottaa siihen, että jokin on "ilmiselvää". Sen sijaan he haluavat, että kaikki on varmasti selvää varmistamalla kaikki annetut käsimerkit. Viestintä ei ole pelkästään tiedon välittämistä vaan myös sen varmistamisesta, että tieto on oikein vastaanotettu ja ymmärretty. Varmistamisella on tärkeä rooli siinä, että mitään tietoa ei mene hukkaan. Se on välttämätöntä joukkueen turvallisuuden kannalta.

Ihannetilanteessa tulevaisuuden hiljaisessa maailmassa tekniikkasukelluksen merkinanto-/viestintätavat leviävät virkistysukelluksen pariin. Näin vältetään sekaannukset ja tarve oppia jatkuvasti uutta turvallisuuden vuoksi. Hiljaa hyvä tulee...

Video-oppaat

Are you Ok?

I have a problem/Something's not right

Ascend

Descend

Out of Gas

I'm calling the dive

How much gas do you have?

Shoot a Surface marker Buoy

Ascend to safety stop for 5 min

Numbers: 0-100 (abbreviated version)

Kääntäjä: Marianna Rantanen